

Jaarverslag 2012

Voorwoord

Ook in dit afgelopen jaar is door onze grote groep vrijwilligers, de beide coördinatoren en het team van verpleegkundigen met veel liefde en inzet gezorgd voor de gastbewoners en hun naasten. Ondersteund door een vaste groep huisartsen slagen zij er steeds weer in om een warme en huiselijke sfeer te creëren waarin een ieder zich onmiddellijk thuis voelt. Of, zoals een familielid het ooit formuleerde: "als je binnenkomt stap je een andere wereld binnen en wordt er een warme deken om je schouders gelegd".

Daarnaast was er de onontbeerlijke hulp van vrijwilligers op het gebied van spirituele zorg, administratie, klussen in en om het huis, ICT-aangelegenheden, onderhoud van de tuin, het organiseren van herdenkingsbijeenkomsten enz.

In de loop van 2012 zijn we gestart met de voorbereidingen voor ons eerste lustrum dat plaats zal vinden op 11 oktober 2013 in de "Kunstgreep" in Oostzaan. Naast een symposium, waarin een aantal gerenommeerde sprekers hun visie geeft op de rol van een hospice in de zorgketen, staat een receptie gepland. Aansluitend organiseren wij een informele feestelijke avond voor onze vrijwilligers en alle anderen die direct betrokken zijn bij het wel en wee van de Schelp.

Ook in het afgelopen jaar hebben wij weer vele giften en donaties ontvangen. Hieruit blijkt hoe hospice de Schelp gewaardeerd wordt door de Zaanse samenleving. Wij zeggen u hiervoor nogmaals dank. Zonder al deze bijdragen zou de Schelp niet kunnen bestaan.

April 2013
Anja de Vries, voorzitter

Bestuur

Het bestuur vergaderde in 2012 zeven maal. De vaste bespreekpunten zijn medische en zorginhoudelijke zaken, beleidsontwikkelingen van de landelijke vereniging "Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg" en het Netwerk Palliatieve Zorg Zaanstreek/Waterland, personele- en vrijwilligers-aangelegenheden, huis en tuin, PR en financiën. De coördinatoren nemen deel aan de bestuursvergaderingen.

In 2012 is afscheid genomen van de bestuursleden Judith Schouten-Burger en Marijke van Essen-Pouwer. Beiden blijven zich wel op een andere manier inzetten voor de Schelp. In december hebben we Siefko Julius als nieuw bestuurslid en secretaris kunnen verwelkomen. Elk bestuurslid heeft een eigen aandachtsgebied.

Huisvesting

De uitstraling en sfeer van het huis bieden zowel de bewoners als de werkenden een warm onderdak. In 2012 zijn de vloeren van de gastbewonerskamers voorzien van nieuwe vloerbedekking waardoor de geluidsoverlast voor de medebewoners is afgenomen. Op maandag 24 september woei tijdens een harde storm een grote boom uit de tuin van de achterbuurvrouw op de serre. Dankzij voortvarend en behulpzaam optreden van alle betrokkenen en met veel dank aan huiseigenaar Parteon konden we in november de geheel gerenoveerde serre weer betrekken.

Gastbewoners

In totaal verbleven 44 gastbewoners in de Schelp, waarvan 12 mannen en 32 vrouwen. De jongste gastbewoner was 48 jaar, de oudste 93 jaar. De gemiddelde verblijfsduur was 22 dagen, waarvan de langste periode 153 dagen en de kortste periode een dag. In 2012 waren er twee korte periodes geen gasten.

	2010	2011	2012
aantal gastbewoners	39	42	44
gemiddelde verblijfsduur (dagen)	28	24	22
bezettingsgraad	75%	68%	66%

Tabel 1: kengetallen bewoners

	2010	2011	2012
huis	21	18	26
verpleeghuis	2	1	1
Zaans Medisch Centrum	6	11	9
ander ziekenhuis	10	12	8

Tabel 2: opname bewoners vanuit huis of zorginstelling

	2010	2011	2012
Krommenie	8	13	5
Zaandam	8	7	18
Koog aan de Zaan	-	3	2
Oostzaan	-	-	1
Zaandijk	-	3	1
Wormerveer	7	2	2
Assendelft	3	3	6
Westzaan	2	2	-
Wormer	2	1	1
Waterland	1	-	-
Amsterdam/Amstelveen	2	1	5
Overige	6	7	3

Tabel 3: woonplaats waarvan de bewoners zijn opgenomen.

Vrijwilligers

In 2012 waren gemiddeld 61 vrijwilligers actief in de zorg voor en rondom de gastbewoners in de Schelp. Er vertrokken zeven vrijwilligers om uiteenlopende redenen en we konden tien nieuwe vrijwilligers welkom heten. Deze nieuwe groep heeft de basiscursus met goed gevolg afgerond.

Het afgelopen jaar zijn voor de zorgvrijwilligers diverse scholingsactiviteiten georganiseerd. Zo verzorgde de Brijderstichting een themabijeenkomst met als onderwerp "verslaving en manipulatief gedrag" en gaven een ergotherapeute en een fysiotherapeute van Evean de cursus "Fysieke Belasting". Via de VPTZ volgde een aantal vrijwilligers de incompanytraining Module II "Balans in Verlies". Het Palliatieve Netwerk Zaanstreek/Waterland organiseerde een filmavond waar de film "The Bucketlist" werd vertoond.

Daarnaast was er tijd voor ontspanning en ontmoeting, verzorgd door de zeer actieve evenementencommissie. Men kon meedoen aan een avond "Stembevrijding" en een interactieve theatervoorstelling "De laatste dagen" bijwonen.

Het jaarlijkse uitje bestond uit een wandeling op het eiland De Woude, met een gezellige lunch als afsluiting. Er is een middag georganiseerd waarin kerststukjes zijn gemaakt en de jaarlijkse Kerstbijeenkomst vond ditmaal plaats in het creatieve Pakhuis in Zaandijk.

Uit jaargesprekken met de coördinatoren blijkt dat de vrijwilligers met veel enthousiasme en sterke motivatie hun werkzaamheden binnen de Schelp uitvoeren.

	2010	2011	2012
Zorgvrijwilligers	66	65	61
Overige vrijwilligers*	5	7	12*
Verloop	6	5	7
Nieuwe zorgvrijwilligers	6	6	10

Tabel 4: aantal vrijwilligers per 31/12

* overige vrijwilligers voor huis, tuin, administratie en ICT; uitbreiding in 2012 vanwege de start van de tuincommissie

Herinneringsbijeenkomsten

Voor de nabestaanden zijn er zijn twee herinneringsbijeenkomsten georganiseerd in de ontmoetingsruimte van de Petruskerk in Krommenie op respectievelijk 20 maart en 6 november. De bijeenkomsten hadden als thema "ontmoeting" en "verhalen". Tijdens de avonden sprak Jet Rademaker, geestelijk verzorgende, de overdenking uit. Beide avonden kenden een grote opkomst van nabestaanden en medewerkers van het Hospice.

Organisatie/coördinatoren

De dagelijkse gang van zaken was in handen van de coördinatoren (beiden 24 uur per week werkzaam) en drie hulpcoördinatoren die weekendbereikbaarheidsdienst draaien en vervangen bij vakantie en ziekte.

Eén van de coördinatoren volgde een opleiding aan het Nederlands Instituut voor Stervensbegeleiding.

Beide coördinatoren namen deel aan VPTZ-scholingen en de landelijke coördinatoren dag.

Communicatie verliep via diverse kanalen, zoals de nieuwsbrief "De Flessenpost", die maandelijks verscheen voor alle medewerkers. Onder leiding van de coördinatoren vond regelmatig een vrijwilligersoverleg plaats en is gestart met intervisie in kleine groepen.

Medische zorg

In de Schelp behouden de gastbewoners, als het enigszins kan, de medische zorg via de eigen huisarts, maar dit is lang niet altijd mogelijk. Soms is de afstand vanaf de artsenpraktijk tot de Schelp te groot, zeker bij gastbewoners uit andere regio's. Een groep huisartsen uit de omgeving van de Schelp was wederom bereid de medische zorg voor deze bewoners over te nemen.

De samenwerking tussen de Schelp en de huisartsen is goed. Twee keer per jaar is er gestructureerd overleg tussen enerzijds de huisartsgroep en anderzijds een bestuurslid van de Schelp, de coördinatoren en de verpleegkundigen. Behalve organisatorische zaken wordt er ook een inhoudelijk onderwerp besproken. Tijdens het overleg in het voorjaar heeft Prof. Dr. W.A.A. Zuurmond een lezing gehouden over onderwerpen, die essentieel zijn in de laatste fase van het leven.

In het najaarsoverleg was Tjomme de Graas (specialist ouderenzorg en medisch adviseur van de Schelp) de gastspreker. Onderwerp was de dyspneu en het gebruik van antidepressiva in de palliatieve zorg.

De meest voorkomende ziekte waaraan de gasten in het hospice overlijden was een vorm van kanker.

Verpleegkundige zorg

De verpleegkundige- en verzorgende zorg wordt in de Schelp geleverd door een vast team van (wijk-) verpleegkundigen van Evean. Gedurende zeven dagen per week was er in de ochtenduren en vanaf 17.00 uur tot 07.00 uur een verpleegkundige aanwezig. De gastbewoners ervaren deze aanwezigheid als prettig en zijn, doordat het een vrij kleine groep betreft, blij dat er regelmatig een vertrouwd gezicht aan het bed verschijnt.

Het verpleegkundig team had 2 x per maand een gastbewonersoverleg waarbij zij, samen met de coördinatoren, de verpleegkundige zorg inhoudelijk evalueerden. Ook woonden de verpleegkundigen de themabijeenkomsten voor de zorgvrijwilligers bij. Het "Zorgpad Stervensfase" vormde een vast onderdeel van de zorg rondom de gastbewoner in de laatste levensdagen.

In overleg met één van de bestuursleden, het verpleegkundig team en de Noorderapotheek is een medicatieprotocol opgesteld voor het verstrekken en het gebruik van medicijnen in de Schelp.

De samenwerking met Evean verliep goed. De coördinatoren overlegden regelmatig met de leidinggevende van Evean over de gang van zaken in de Schelp en de inzet van de verpleegkundigen. Voorts was er tweemaandelijks overleg tussen een delegatie van het bestuur en de wijkmanager van Evean.

Spirituele zorg

De spirituele zorg lag in handen van twee geestelijk verzorgers, die ieder wekelijks op een vaste dag de aanwezige gastbewoners bezochten. Afhankelijk van de situatie gaan zij in op zaken die er op dat moment bij de gastbewoner leven. Zij overlegden wekelijks met de dienstdoende coördinator. Behalve door de gastbewoners werden zij ook geraadpleegd door familie, vrijwilligers en verpleegkundigen. Beiden namen deel aan de module "Zin in je leven" van de VPTZ. De ervaring leert dat deze zorg een duidelijke meerwaarde heeft binnen het Hospice.

Financiën en sponsoring

	donateurs per 31/12
2008	182
2009	196
2010	223
2011	232
2012	237

Tabel 5: aantal donateurs per 31/12

De 237 donateurs in 2012 doneerden een bedrag van € 9.083.

Ook in 2012 werd weer over het volledige tijdvak subsidie ontvangen van het Ministerie van VWS. Van de gemeenten uit ons "werkgebied" werd geen subsidie meer ontvangen. Verder zijn wij erg blij met de sponsoring door de RABO-bank met als specifiek doel "de scholing van de vrijwilligers" en met de vele giften, die we ook dit jaar weer hebben ontvangen.

En natuurlijk mag het stijgend aantal donateurs, dat jaarlijks een vast bedrag, voor minimaal vijf jaar vastgelegd in een notariële akte, schenkt niet onvermeld blijven. De kosten voor het opmaken van de akte zijn voor onze rekening, maar werden in 2012 "gesponsord".

Alle gulle gevers worden steeds genoemd in de nieuwsbrieven.

Inkomsten 2012	(x € 1.000)	Uitgaven 2012	(x € 1.000)
Subsidies VWS	106	Totaal salariskosten	37
Subsidies overig	0	Totaal overige personeelskosten	1
Overige inkomsten	19	Totaal kosten vrijwilligers	18
		Totaal kosten voeding	7
		Totaal hotelmatige kosten	5
		Totaal huisvestingskosten	42
		Totaal algemene kosten	14
		Totaal verzorging-verpleging	1
totaal	125	totaal	125

Tabel 6: financiële kengetallen 2012

PR / communicatie

Ook dit jaar is het Hospice weer bij diverse gelegenheden in de publiciteit gekomen. Getooid in het "Schelp-shirt" nam een aantal vrijwilligers deel aan de Dam tot Dam loop op 22 september. Op 9 december stond een delegatie van bestuur en vrijwilligers in een kraam op de kerstmarkt voor de Bullekerk om donateurs en vrijwilligers te werven.

Verder is een aparte jubileumcommissie benoemd in verband met het 1^e lustrum van de Schelp in oktober 2013. En dankzij de vrijwillige inzet van een professionele communicatiedeskundige zal het eerste lustrum van hospice de Schelp niet ongemerkt voorbijgaan aan de Zaanse samenleving.

Op onderstaande data zijn door de coördinatoren presentaties over de Schelp verzorgd:

- 3 februari, 6 maart en 4 april met als doelgroep verpleegkundigen en verzorgenden in opleiding op het Regio College in Zaandam
- 15 februari in de Nieuwe Kerk Wormer voor leden van de kerk
- 22 maart Vrouwenvereniging het Kalf in Zaandijk
- 10 juli Dienstencentrum Wormer
- 16 september voor de "Vrouwen van Nu" in Assendelft
- Voor de vrijwilligers van de VPTZ-thuisinzet van de SMD

Er zijn in 2012 twee nieuwsbrieven uitgebracht. Deze worden digitaal verstuurd en staan, evenals de eerdere nieuwsbrieven, op de website (www.hospice-zaanstreek.nl). Het adressenbestand voor de Nieuwsbrief telt ongeveer 600 belangstellenden.